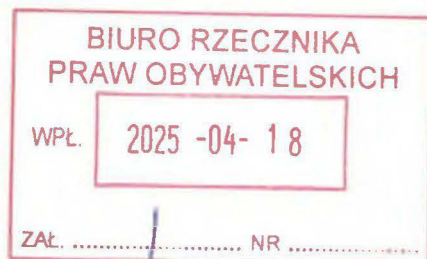

Ostrołęka, dnia 14.04.2025r.

MSS-NEO-OOM-0910-1/25/DS

Biuro Rzecznika Praw Obywatelskich
Krajowy Mechanizm Prewencji Tortur
ul. Solidarności 77
00-090 Warszawa

W nawiązaniu do Raportu Krajowego Mechanizmu Prewencji Tortur z wizytacji Oddziału Psychiatrycznego Mazowieckiego Szpitala Specjalistycznego im. dr. Józefa Psarskiego w Ostrołęce znak: KMP.574.8.2024.SK Dyrekcja Mazowieckiego Szpitala Specjalistycznego im. dr. Józefa Psarskiego odpowiada na zalecenia przedstawione w pkt. VIII a) raportu.

Ad. 1

Dyrekcja Szpitala nie zgadza się ze stwierdzeniem, iż personel Oddziału Psychiatrycznego stosował wobec pacjentów odpowiedzialność zbiorową polegającą na tym, że w przypadku ucieczki jednego z pacjentów Oddziału wszyscy pacjenci mieli zakaz wyjść na patio.

W Oddziale Psychiatrycznym tego typu praktyka nie jest stosowana. Zdarza się natomiast, że wyjścia pacjentów na patio są czasowo wstrzymywane (zwykle są to pojedyncze dni) z racji na przebywanie w Oddziale pacjentów z dużym potencjałem uciezkowym, względem których jednocześnie nie występują przesłanki do zastosowania przymusu bezpośredniego lub unieruchomienia, i którzy mogą swobodnie przemieszczać się po Oddziale, także w okolicy drzwi wyjściowych na patio. Pacjenci tacy, z racji na swój stan psychiczny, mogą nie stosować się do zakazu wyjść na patio, domagać się ich, próbować wydostać się z Oddziału w trakcie wychodzenia innych pacjentów na patio lub powrotów z patio do Oddziału.

Ad. 2

W Oddziale Psychiatrycznym regularnie przypomina się o zasadach stosowania oraz monitorowania przymusu bezpośredniego. Nadal będzie to kwestia, na którą kładziony będzie szczególny nacisk, aby zapewnić zgodność z obowiązującymi standardami i bezpieczeństwo pacjentów.

Ad. 3

Poranna zmiana piżamy na wygodne i czyste ubranie, jest ważnym elementem codziennej rutyny, wpływającym na ich komfort i poczucie godności. Personel będzie nadal podejmował starania, aby w sposób życzliwy i cierpliwy motywować pacjentów do tej zmiany, dostosowując podejście do ich zmiany, dostosowując podejście do ich indywidualnych potrzeb i możliwości.

Ad. 4

W Oddziale Psychiatrycznym nie dokonuje się zakupu jednorazowej bielizny dla pacjentów, Szpital nie przewiduje takiej formy zaopatrzenia. Ubrania, z których mogą korzystać pacjenci, są dobrowolnie przynieszone przez personel oddziału. Przed ich udostępnieniem przeprowadzana jest selekcja, mająca na celu zapewnienie odpowiedniego stanu technicznego i higienicznego odzieży. Pacjenci nie są zobowiązani do korzystania z tych ubrań, jeśli uznają, że ich stan jest nieodpowiedni, mają prawo odmówić ich noszenia. Na terenie oddziału znajduje się pralka, co umożliwia pranie prywatnej odzieży pacjentów. Ponadto na terenie Szpitala dostępny jest sklepik, w którym można zakupić podstawową odzież.

Ad. 5

Jednorazowe produkty higieniczne są regularnie zamawiane do Oddziału Psychiatrycznego, aby zapewnić pacjentkom odpowiedni komfort i dbałość o higienę.

Ad. 6

Szpital planuje przeprowadzenie remontu Oddziału Psychiatrycznego w celu poprawy warunków pobytu pacjentów oraz zapewnienia odpowiedniego standardu infrastruktury. W związku z tym został złożony wniosek o dofinansowanie do Ministerstwa Zdrowia. Szpital oczekuje na rozpatrzenie wniosku i uzyskanie środków finansowych niezbędnych do realizacji inwestycji. Remont zostanie przeprowadzony po uzyskaniu wymaganych funduszy.

Wniosek zawierał następujące działania:

Zakres inwestycji

Inwestycja ma charakter kompleksowy i obejmuje modernizację, rozbudowę oraz pełne wyposażenie infrastruktury szpitalnej w obszarze opieki psychiatrycznej. Projekt został podzielony na trzy główne zadania:

Zadanie 1: Modernizacja, remont i rozbudowa istniejącego Oddziału Psychiatrycznego dla dorosłych

- zwiększenie liczby łóżek z 24 do 30,
- kompleksowy remont i modernizacja budynku o powierzchni 1 075 m², w tym m.in.:
 - wymiana instalacji elektrycznej na system energooszczędny (LED),
 - modernizacja wentylacji i klimatyzacji,
 - przebudowa pomieszczeń w celu poprawy funkcjonalności i bezpieczeństwa,
 - dostosowanie do potrzeb osób z niepełnosprawnościami (nowa platforma dźwigowa i szyby windy),
 - budowa siłowni zewnętrznej oraz altany terapeutycznej na patio,
 - zagospodarowanie terenu (chodniki, zieleń, elementy małej architektury).

Zadanie 2: Nadbudowa kondygnacji nad istniejącym Oddziałem Psychiatrycznym

- budowa nowej kondygnacji o powierzchni użytkowej 1 703 m² (kubatura 8 948 m³),
- utworzenie w niej:
 - Poradni Zdrowia Psychicznego dla dorosłych (2 gabinety lekarskie, 3 gabinety psychologiczne, rejestracja, zaplecze techniczne),
 - Poradni Zdrowia Psychicznego dla dzieci i młodzieży (analogiczny układ gabinetów i przestrzeni terapeutycznych),
 - Oddziału Dziennego dla dzieci, młodzieży i dorosłych (30 miejsc),
 - Punktu zgłoszeniowo-koordynującego opiekę środowiskową,
 - przestrzeni klubowo-socjalnych i stref relaksu.

Zadanie 3: Do wyposażenie modernizowanych i nowych przestrzeni

Zakupione zostanie nowoczesne wyposażenie medyczne i niemedyce, w tym m.in.:

- łóżka psychiatryczne z osprzętem i materacami medycznymi,
- sprzęt diagnostyczny (m.in. platforma diagnostyczna EPSILON),
- systemy do terapii wirtualnej rzeczywistości (VR) – wykorzystywane w leczeniu PTSD i zaburzeń lękowych,
- specjalistyczne meble medyczne i biurowe,
- wyposażenie sal terapeutycznych (np. sale do arteterapii, terapii grupowej, treningów społecznych),
- elementy infrastruktury IT wspierające cyfryzację opieki,
- wyposażenie kuchni, łazienek, pokoi socjalnych i administracyjnych.

Ad. 7

Dyrekcja Szpitala rozważy wymianę drzwi w pokojach pacjentów na mniej przeszklone dla poprawy komfortu pacjentów przy okazji remontu Oddziału Psychiatrycznego. Należy jednak wziąć pod uwagę, że mniej przeszklone drzwi do sal chorych mogą zmniejszyć poziom bezpieczeństwa.

Ad. 8

Wymiana szafek dla pacjentów jest przewidziana w planie remontowym Oddziału Psychiatrycznego. Aktualnie pacjenci mogą przekazywać wartościowe rzeczy do szpitalnego depozytu. Dodatkowo istnieje także możliwość ich przechowania w dyżurce pielęgniarskiej (np. oddawanie telefonów na godziny nocne).

Ad. 9

Telewizor znajdujący się na stołówce jest obecnie sprawny, a jego wysokie umiejscowienie jest celowym rozwiązaniem mającym na celu ochronę przed uszkodzeniami. W przeszłości doszło już do sytuacji, w której sprzęt został zniszczony, a zastosowanie osłony z pleksi okazało się nieskuteczne. Stołówka jest na tyle przestronna, że oglądanie telewizji z większej odległości nie powoduje dyskomfortu ani „ból karku” (jak opisano w Raporcie).

Ad. 10

W planie remontowym Oddziału Psychiatrycznego przewidziane jest zainstalowanie na terenie patio altany.

Ad. 11

Po remoncie Oddziału Psychiatrycznego Szpital planuje zainstalować instalację przyzywową we wszystkich pomieszczeniach użytkowanych przez pacjentów. Tego rodzaju instalacja jest jednym z kluczowych elementów zapewnienia bezpieczeństwa i komfortu pacjentów przebywających na Oddziale Psychiatrycznym. Umożliwia ona pacjentom szybki i łatwy kontakt z personelem medycznym w sytuacjach nagłych lub w przypadku potrzeby pomocy.

Ad. 12

W raporcie stwierdzono, że Oddział Psychiatryczny nie jest dostosowany do potrzeb osób z niepełnosprawnością. Określono, że w łazienkach i toaletach brakowało specjalnych uchwytów. W naszej ocenie obecność takich uchwytów w ogólnodostępnych dla pacjentów toaletach stanowiłaby zagrożenie np. uchwyt taki mógłby posłużyć jako element, o który można by zaczepić przedmiot (sznurek, element ubrania) służący do zadziergnięcia się. Stwierdzono także, że łazienki dla osób niepełnosprawnych w Oddziale były nieużytkowane. Mogło tak być - są to łazienki, które użytkuje się wtedy, gdy jest taka potrzeba, tj. gdy w Oddziale jest hospitalizowany pacjent z fizyczną niepełnosprawnością (zdecydowana większość pacjentów hospitalizowanych w Oddziale to osoby sprawne fizycznie, niepotrzebujące usprawnień).

Ad. 13

Informacje dotyczące danych teleadresowych instytucji są wyraźnie wyeksponowane w przestrzeni wspólnej na tablicy informacyjnej, zapewniając wszystkim pacjentom oddziału łatwy i nieograniczony dostęp do tych informacji.

Ad. 14

Dyrekcja Szpitala dostrzega potrzebę zapewnienia pacjentom hospitalizowanym w Oddziale Psychiatrycznym, a także pracownikom oddziału i osobom odwiedzającym, możliwości zgłaszania uwag, skarg oraz informacji o ewentualnych nieprawidłowościach w sposób anonimowy i poufny. W związku z tym, Dyrekcja ma w planie zakup i instalację skrzynek na skargi, które zostaną umieszczone na terenie Oddziału Psychiatrycznego. Celem tego działania jest stworzenie bezpiecznego kanału komunikacji, który umożliwi swobodne wyrażanie opinii i sygnalizowanie problemów, co w efekcie może przyczynić się do poprawy jakości opieki oraz funkcjonowania oddziału.

Ad. 15

Aktualna liczba psychologów i terapeutów zajęciowych oraz wymiar ich godzin pracy jest zgodny z wymaganiami zawartymi w odpowiednich rozporządzeniach. Zwiększenie liczby psychologów czy terapeutów zajęciowych (niezbędne do poszerzenia oferty terapeutycznej, jej większej dostępności, zapewnienia terapii i opieki psychologicznej w godzinach popołudniowych i w dniach wolnych od pracy) z pewnością pozytywnie wpłynęło by na proces leczniczy, jednakże wiązałoby się z dodatkowymi kosztami.

Ad. 16

Szpital zatrudnia instruktora terapii zajęciowej zgodnie z obowiązującymi wymogami, zapewniając tym samym ciągłość i skuteczność prowadzonych działań terapeutycznych.

Ad. 17

Szpital zatrudnia specjalistów zgodnie z obowiązującymi wymogami.

Ad. 18

Dyrekcja Szpital rozważy zwiększenie środków firanowych przeznaczonych na zakup materiałów niezbędnych do prowadzenia terapii zajęciowej w Oddziale Psychiatrycznym. Obecnie materiały do zajęć są finansowane m. in. ze środków pochodzących ze sprzedaży przedmiotów wykonanych przez pacjentów podczas terapii w ramach organizowanych kiermaszy na terenie Szpitala. Takie rozwiązanie nie tylko wspiera budżet terapii, ale również daje pacjentom poczucie sprawczości, satysfakcję z wykonanej pracy oraz motywację do aktywnego udziału w zajęciach.

Ad. 19

Odległość najbliższego sklepu od Oddziału jest duża, dlatego zachęcamy pacjentów, aby konieczne zakupy były im dostarczane przez osoby bliskie w trakcie odwiedzin (przekazanie pacjentowi potrzebnych rzeczy może odbywać się także poza regulaminowymi godzinami odwiedzin). Część pacjentów Oddziału zamawia sobie zakupy z dostawą do Oddziału (np. korzystając z aplikacji Glovo). Osoby nieodwiedzane przez bliskich, o ile ich stan zdrowia psychicznego na to pozwala, mogą wyjść do sklepu pod opieką terapeutki zajęciowej.

Ad. 20

Szpital podejmuje działania mające na celu systematyczne podnoszenie kompetencji personelu w tych obszarach. W 2024r. zorganizowano ogólnozakładowe szkolenie dla pracowników dotyczące zasad stosowania przymusu bezpośredniego, w którym uczestniczyło 17 pracowników Oddziału Psychiatrycznego. Szkolenie to miało na celu zapewnienie zgodności procedur z obowiązującymi przepisami prawa oraz podniesienie poziomu bezpieczeństwa zarówno pacjentów, jak i personelu. W 2025r. planowane jest kolejne szkolenie ogólnozakładowe, tym razem skoncentrowane na radzeniu sobie z agresją i przemocą, w tym elementy samoobrony. Jego celem będzie zwiększenie świadomości i umiejętności pracowników w zakresie deeskalacji konfliktów, skutecznej komunikacji oraz ochrony własnej w sytuacjach zagrożenia.

Szpital nieustannie dąży do poprawy jakości opieki nad pacjentami oraz bezpieczeństwa personelu, dlatego planowane są dalsze działania szkoleniowe i doskonalące w tych obszarach.

Ad. 21

Szpital w chwili obecnej nie prowadzi formalnych superwizji, uznając, że nie są one niezbędne w kontekście obowiązujących procedur i standardów pracy.

Niemniej jednak Szpital, pozostaje otwarty na ewentualne wprowadzenie superwizji w przyszłości, jeśli zaistnieje taka potrzeba.

Ad.

Rekomendacji utworzenia odrębnych sal obserwacyjnych dla kobiet i mężczyzn.

Układ sal w Oddziale Psychiatrycznym uniemożliwia takie rozwiązanie. Pacjenci odmiennej płci są oddzielani na sali obserwacyjnej od siebie w miarę możliwości (np. z użyciem parawanów). Sala obserwacyjna znajduje się w bezpośrednim sąsiedztwie dyżurki pielęgniarstwa, zapewnia to ścisły nadzór zarówno w dzień, jak i w nocy. Dodatkowo sala obserwacyjna jest wyposażona w monitoring. W naszej ocenie, biorąc pod uwagę powyższe, ryzyko przemocy w warunkach sali obserwacyjnej ze względu na płeć i seksualnej jest znikome.

Z up. DYREKTORA

dr n. med. Wojciech E. Krzyżanowski
Z-ca Dyrektora ds. Opieki Zdrowotnej

Narodowy Fundusz Zdrowia

Mazowiecki Oddział Wojewódzki w Warszawie

Data: 14 kwietnia 2025 r.

Znak pisma: NFZ07-WSOZ-DOPS.413.118.2025
2025.165821.MR

Adresat: **Pani**
Katarzyna Kopystyńska
Zastępczyni Dyrektora Zespołu
Krajowego Mechanizmu Prewencji Tortur
Biuro Rzecznika Praw Obywatelskich
ul. Płocka 11/13
01-231 Warszawa

Dotyczy: **Raportu z 14 marca 2025 r. znak: KMP.574.8.2024.SK Krajowego Mechanizmu Prewencji Tortur z wizytacji Oddziału Psychiatrycznego Mazowieckiego Szpitala Specjalistycznego im. dr. Józefa Psarskiego w Ostrołęce [szpital]**

Szanowna Pani Dyrektor,

uprzejmie dziękuję za przekazanie informacji i ustaleń z przeprowadzonej przez przedstawicieli Krajowego Mechanizmu Prewencji Tortur wizytacji oddziału psychiatrycznego dla chorych somatycznie w Mazowieckim Specjalistycznym Szpitalu w Ostrołęce, z którymi szczegółowo się zapoznaliśmy.

Wyrażam nadzieję, że Świadczeniodawca skorzysta z uwag i rekomendacji zawartych w Raporcie KMPT, w szczególności dotyczących szeroko rozumianych warunków funkcjonowania Oddziału oraz przebywających w nim pacjentów.

Odnośnie ustaleń i zaleceń zawartych w części V raportu, proszę o przyjęcie poniższych informacji. Dokonana przez Oddział analiza realizacji umowy nr: 07R-2-20039-04-01-2012-2025 zawartej ze szpitalem w Ostrołęce wykazała, że średnie obłożenie łóżek w 2024 r. w przedmiotowym zakresie świadczeń wynosiło 100 %, natomiast w okresie styczeń – marzec 2025 r. - 92 % (dane na 2 kwietnia 2025 r.).

Liczba osób oczekujących w marcu 2025 r., na miejsce do oddziału psychiatrycznego wynosiła:

- w stanie stabilnym 4 osoby z czasem oczekiwania 0 dni,
- natomiast w przypadkach pilnych nie było osób oczekujących.

Powyższy stan wskazuje, że aktualnie potencjał łóżkowy w oddziale psychiatrycznym tego podmiotu jest adekwatny do potrzeb zdrowotnych pacjentów tego subregionu, niemniej stan dostępności w tym obszarze będzie monitorowany. Pozostaniemy w tej kwestii w kontakcie ze Świadczeniodawcą, gdyż zgodnie z obowiązującymi przepisami, sfera dotycząca organizacji pracy szpitala, w tym liczby deklarowanych łóżek oraz dostosowanie do niej potencjału personelu medycznego, zgodnie z przepisami rozporządzenia [1], leży w kompetencjach kierownika podmiotu leczniczego [2].

Ze swojej strony, pragnę zapewnić, że w ramach posiadanych kompetencji i możliwości, Oddział również podejmuje działania ukierunkowane na zabezpieczenie pacjentom należytej dostępności do świadczeń psychiatrycznych poprzez renegocjację kontraktów, oczywiście stosownie do potrzeb i możliwości. Dążeniem NFZ jest zapewnienie optymalnych warunków leczenia pacjentów psychiatrycznych. W tym kierunku podejmujemy wszelkie działania we współpracy z Ministerstwem Zdrowia, władzami samorządowymi, jak również kierownikami podmiotów leczniczych.

Podstawa prawna

[1] rozporządzenie Ministra Zdrowia z 19 czerwca 2019 r. w sprawie świadczeń gwarantowanych z zakresu opieki psychiatrycznej i leczenia uzależnień (Dz.U. z 2019 r., poz. 1285 z późn zm.),

[2] ustawa o działalności leczniczej z dnia 15 kwietnia 2011 r. (Dz.U. z 2024 r., poz. 799 z późn. zm.).

Z wyrazami szacunku

DYREKTOR
Mazowieckiego Oddziału Wojewódzkiego
Narodowego Funduszu Zdrowia

Katarzyna Słodka
(dokument podpisany elektronicznie)

Kontakt Dział Opieki Psychiatrycznej, tel. (22) 279 75 28, e-mail kancelaria@nfz-warszawa.pl

**Marszałek
Województwa Mazowieckiego**

Warszawa, 7 kwietnia 2025 roku

NW-W-III.1710.1.2025.MK

Pan
Marcin Wiącek
Rzecznik Praw Obywatelskich

Dotyczy: odpowiedź na pismo z dnia 14 marca 2025 r.

Szanowny Panie Rzeczniku!

W nawiązaniu do Raportu Krajowego Mechanizmu Prewencji Tortur z 14 marca 2025 roku dotyczącego wizytacji Oddziału Psychiatrycznego Mazowieckiego Szpitala Specjalistycznego im. dr. Józefa Psarskiego w Ostrołęce oraz wystosowanych zaleceń, przesyłam informację o działaniach podjętych w celu poprawy warunków funkcjonowania Oddziału Psychiatrycznego Szpitala.

Mazowiecki Szpital Specjalistyczny im. dr. Józefa Psarskiego w Ostrołęce złożył w dniu 25 listopada 2024 roku wniosek o dofinansowanie w kwocie **58 932 692,70 złotych** realizacji projektu strategicznego pn.: „**Modernizacja, rozbudowa, doposażenie istniejącego Oddziału Psychiatrycznego, a także nadbudowa kondygnacji na istniejącym Oddziale Psychiatrycznym wraz z pełnym wyposażeniem w celu utworzenia Centrum Pomocy Psychiatrycznej dla dorosłych, dzieci i młodzieży w Mazowieckim Szpitalu Specjalistycznym im. dr. Józefa Psarskiego w Ostrołęce**” w ramach konkursu Ministra Zdrowia nr **FM-SIS.03.PSYCH.2024** na „**Wybór propozycji projektów strategicznych w zakresie dofinansowania zadań polegających na budowie, przebudowie, modernizacji lub doposażeniu infrastruktury strategicznej podmiotów wykonujących działalność leczniczą w rodzaju stacjonarne i całodobowe świadczenia zdrowotne w zakresie opieka psychiatryczna i leczenie uzależnień, na podstawie umowy z Narodowym Funduszem Zdrowia**”.

Wniosek zawierał następujące działania:

Zakres inwestycji

Inwestycja ma charakter kompleksowy i obejmuje modernizację, rozbudowę oraz pełne doposażenie infrastruktury szpitalnej w obszarze opieki psychiatrycznej. Projekt został podzielony na trzy główne zadania:

Zadanie 1: Modernizacja, remont i rozbudowa istniejącego Oddziału Psychiatrycznego dla dorosłych

- zwiększenie liczby łóżek z 24 do 30,
- kompleksowy remont i modernizacja budynku o powierzchni 1 075 m², w tym m.in.:
 - wymiana instalacji elektrycznej na system energooszczędny (LED),
 - modernizacja wentylacji i klimatyzacji,
 - instalacja nowoczesnego systemu monitoringu z rejestracją dźwięku,

Urząd Marszałkowski Województwa Mazowieckiego w Warszawie
ul. Jagiellońska 26, 03-719 Warszawa
Telefon: 22 59 79 100

urząd_marszalkowski@mazovia.pl | [ePUAP](#) | [e-Doręczenia](#) | mazovia.pl

Strona 1 z 3

- o przebudowa pomieszczeń w celu poprawy funkcjonalności i bezpieczeństwa,
- o dostosowanie do potrzeb osób z niepełnosprawnościami (nowa platforma dźwigowa i szyb windowy),
- o budowa siłowni zewnętrznej oraz altany terapeutycznej na patio,
- o zagospodarowanie terenu (chodniki, zieleń, elementy małej architektury).

Zadanie 2: Nadbudowa kondygnacji nad istniejącym Oddziałem Psychiatrycznym

- budowa nowej kondygnacji o powierzchni użytkowej 1 703 m² (kubatura 8 948 m³),
- utworzenie w niej:
 - o Poradni Zdrowia Psychicznego dla dorosłych (2 gabinety lekarskie, 3 gabinety psychologiczne, rejestracja, zaplecze techniczne),
 - o Poradni Zdrowia Psychicznego dla dzieci i młodzieży (analogiczny układ gabinetów i przestrzeni terapeutycznych),
 - o Oddziału Dziennego dla dzieci, młodzieży i dorosłych (30 miejsc),
 - o Punktu zgłoszeniowo-koordynującego opiekę środowiskową,
 - o przestrzeni klubowo-socjalnych i stref relaksu.

Zadanie 3: Dopuszczenie modernizowanych i nowych przestrzeni

Zakupione zostanie nowoczesne wyposażenie medyczne i niemedyczne, w tym m.in.:

- łóżka psychiatryczne z osprzętem i materacami medycznymi,
- sprzęt diagnostyczny (m.in. platforma diagnostyczna EPSILON),
- systemy do terapii wirtualnej rzeczywistości (VR) – wykorzystywane w leczeniu PTSD i zaburzeń lękowych,
- specjalistyczne meble medyczne i biurowe,
- wyposażenie sal terapeutycznych (np. sale do arteterapii, terapii grupowej, treningów społecznych),
- elementy infrastruktury IT wspierające cyfryzację opieki,
- wyposażenie kuchni, łazienek, pokoi socjalnych i administracyjnych.

Cele i uzasadnienie inwestycji

Projekt jest odpowiedzią na pogłębiający się kryzys zdrowia psychicznego w regionie oraz znaczące ograniczenia w dostępności opieki psychiatrycznej – szczególnie dla dzieci i młodzieży.

Cele strategiczne inwestycji to:

1. Poprawa dostępności do wszechstronnej opieki psychiatrycznej w subregionie ostrołęckim i sąsiednich powiatach.
2. Skrócenie czasu oczekiwania na hospitalizację i wizyty ambulatoryjne.
3. Zwiększenie liczby łóżek psychiatrycznych i miejsc w oddziale dziennym.
4. Utworzenie centrum spełniającego standardy nowoczesnej, zintegrowanej opieki środowiskowej.
5. Podniesienie jakości i bezpieczeństwa świadczonych usług zdrowotnych.

Efekty realizacji projektu

- Utworzenie nowoczesnego, zintegrowanego Centrum Pomocy Psychiatrycznej,
- Skrócenie czasu oczekiwania na hospitalizację z 9 do 5 dni,
- Skrócenie czasu oczekiwania na wizyty w poradni psychiatrycznej (obecnie nawet 65 dni dla dorosłych i 131 dni dla dzieci),
- Poprawa jakości życia pacjentów oraz warunków pracy personelu medycznego,
- Wzrost liczby miejsc pracy w regionie i rozwój lokalnej infrastruktury społecznej,

OI/OP.101.23.2025.AK

Warszawa, dn. 01 kwietnia 2025 r.

BIURO RZECZNIKA PRAW OBYWATELSKICH	
WPL.	2025 -04- 0 4
ZAL.	NR

**BIURO RZECZNIKA
PRAW OBYWATELSKICH**
Krajowy Mechanizm Prewencji Tortur

W nawiązaniu do pisma o sygnaturze KMP.574.8.2024.JW z dnia 14 marca 2025 r. otrzymanego z Biura Rzecznika Praw Obywatelskich dot. raportu Krajowego Mechanizmu Prewencji Tortur z wizytacji Oddziału Psychiatrycznego Mazowieckiego Szpitala Specjalistycznego im. dr. Józefa Psarskiego w Ostrołęce, w odniesieniu do zalecenia przedstawionego w pkt VIII lit. d) przedmiotowego raportu uprzejmie informuję, że w Ustawie z dnia 24 maja 2013 r. o środkach przymusu bezpośredniego i broni palnej (Dz. U. z 2024 r. poz. 383) uregulowano m. in. przypadki i zasady używania lub wykorzystywania środków przymusu bezpośredniego. Ustawa dopuszcza możliwość zastosowania niektórych środków przymusu bezpośredniego prewencyjnie, w celu niedopuszczenia do niepożądanych zdarzeń. Środki te, można stosować dla zapobieżenia ucieczce osoby ujętej, doprowadzanej, zatrzymanej, konwojowanej lub umieszczonej w strzeżonym ośrodku, areszcie dla cudzoziemców lub osoby pozbawionej wolności oraz w celu zapobieżenia objawom agresji lub autoagresji tych osób. Prewencyjnie można zastosować m.in. kajdanki zakładane na ręce, kajdanki zakładane na nogi, kajdanki zespolone. Zgodnie z zapisami ustawy - środka tego używa się w sposób niezbędny do osiągnięcia celów, proporcjonalnie do stopnia zagrożenia, wybierając środek o możliwie jak najmniejszej dolegliwości. Każdorazowo używa się ich w sposób wyrządzający możliwie najmniejszą szkodę i odstępuje od nich, gdy cel użycia został osiągnięty. Z przepisów wynika również nakaz indywidualizacji stosowania środków przymusu - w zależności od potrzeby oraz aktualnych warunków i okoliczności, co również każdorazowo brane jest pod uwagę.

Informuję, iż do oddziału psychiatrycznego zasadniczo przyjmuje się osadzonych przebywających na detoksykacji po spożyciu alkoholu, narkotyków lub innych substancji psychoaktywnych. W przypadku tej grupy pacjentów mogą występować zachowania nieprzewidywalne, agresywne lub zagrażające bezpieczeństwu personelu, innych pacjentów oraz samych osadzonych. Z tego względu, w sytuacjach wymagających zachowania optymalnego poziomu bezpieczeństwa, stosuje się prewencyjne użycie kajdanek.

Jednocześnie każdy przypadek stosowania kajdanek jest rozpatrywany indywidualnie, z uwzględnieniem oceny ryzyka i aktualnego stanu osadzonego. Środki zabezpieczające w postaci kajdanek są stosowane wyłącznie w uzasadnionych przypadkach, gdy istnieje realne zagrożenie dla zdrowia i życia osób przebywających w oddziale. Priorytetem pozostaje ochrona

wszystkich uczestników procesu terapeutycznego, przy jednoczesnym poszanowaniu praw i godności osób pozbawionych wolności.

Ponadto w warunkach szpitalnych, funkcjonariusze zawsze stosują się do zaleceń lekarza, dbając o zapewnienie odpowiednich warunków pracy personelu medycznego, w tym poufności konsultacji. Obecność funkcjonariuszy w trakcie spotkań z lekarzem lub psychologiem ma miejsce wyłącznie na wyraźną prośbę personelu medycznego, zgodnie z art. 115 § 8 KKW. Zachowanie osadzonego zawsze pozostaje pod stałą obserwacją, aby móc odpowiednio wcześniej reagować na ewentualne zagrożenia.

Z poważaniem

DYREKTOR ODRĘGOWY
Służby Więziennej w Warszawie

ppłk Marcin Nowakowski

Wykonano w 2 egz.:

1. adresat,
2. a/a

Warszawa, 16-05-2025 r.

**BIURO
RZECZNIKA PRAW OBYWATELSKICH**

Krajowy Mechanizm Prewencji Tortur

KMP.574.8.2024.SK

Pani

Elżbieta Gniazdowska

Dyrektor

Domu Pomocy Społecznej

**im. Kardynała Stefana Wyszyńskiego,
Prymasa Tysiąclecia**

sekretariat@dps-ostroleka.pl

Szanowna Pani Dyrektor,

w dniach 21–23 sierpnia 2024 r. przedstawiciele KMPT przeprowadzili wizytację Oddziału Psychiatrycznego Mazowieckiego Szpitala Specjalistycznego im. dr. Józefa Psarskiego w Ostrołęce. Podczas wizytacji ustalono, że na oddziale przebywa pacjent, który jest pensjonariuszem Domu Pomocy Społecznej w Ostrołęce, jednocześnie odbywa karę pozbawienia wolności w systemie dozoru elektronicznego.

Z jego dokumentacji wynikało, że w czasie pobytu w domu pomocy społecznej zaobserwowano pogorszenie się stanu zdrowia psychicznego **Pana** [REDACTED] [REDACTED] Miał odmawiać przyjmowania leków (lub przyjmować je wybiórczo), wypowiadać treści urojeniowe, prezentować agresję werbalną wobec pracowników, zakłócać ciszę nocną i spokój mieszkańców, być pobudzony seksualnie. Z dokumentacji wynikało również, że w przeszłości pacjent był wielokrotnie hospitalizowany psychiatrycznie, m.in. w powodu zachowań agresywnych i autoagresywnych oraz wymagał leczenia psychiatrycznego w warunkach oddziału

całodobowego. Z dokumentacji udostępnionej wizytującym wynikało, że sąd wydał postanowienie 2 miesiące po sporządzeniu opinii sądowo-psychiatrycznej, zaś od dnia wydania postanowienia sądu do przyjęcia pacjenta (9 listopada 2023 r.) na oddział upłynęło ponad 8 miesięcy (31 lipca 2024 r.).

Mając powyższe na uwadze, na podstawie art. 20 Protokołu fakultatywnego do Konwencji w sprawie zakazu stosowania **tortur** oraz innego okrutnego, niehumanitarnego lub poniżającego traktowania albo karania, przyjętego przez Zgromadzenie Ogólne Narodów Zjednoczonych w Nowym Jorku dnia 18 grudnia 2002 r.¹ oraz art. 17 pkt 1 ust. 2 ustawy z dnia 15 lipca 1987 r. o Rzeczniku Praw Obywatelskich² zwracam się z uprzejmą prośbą o opisanie, jak **mieszkaniec** ten funkcjonował w DPS w okresie oczekiwania na umieszczenie w szpitalu psychiatrycznym oraz jakie czynniki, zgodnie z wiedzą Pani Dyrektor, spowodowały, że **wykonanie** postanowienia sądu trwało aż osiem miesięcy.

Będę zobowiązana za udzielenie **odpowiedzi** z powołaniem się na sygnaturę sprawy KMP.574.8.2024.

Z poważaniem

Katarzyna Kopystyńska

Zastępczyni Dyrektora Zespołu

/-wydano i podpisano elektronicznie/

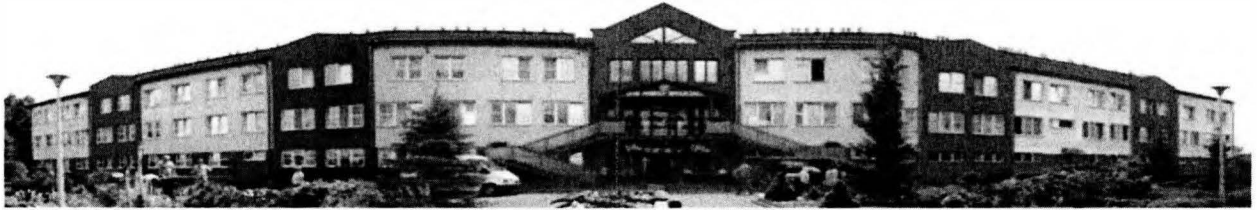
Załączniki: Raport KMPT z wizytacji Mazowieckiego Szpitala Wojewódzkiego w Ostrołęce.

¹ Dz. U. z 2007 r. Nr 30, poz. 192.

² Dz. U. z 2024 r., poz. 1264 ze zm.

DOM POMOCY SPOŁECZNEJ W OSTROŁĘCE
im. Kardynała Stefana Wyszyńskiego, Prymasa Tysiąclecia

07 – 410 Ostrołęka, ul. Rolna 27, tel. 029 760 22 80/81, fax 029 760 22 85,
www.dps-ostroleka.pl, e-mail: dps@dps-ostroleka.pl, sekretariat@dps-ostroleka.pl
Ostrołęka 24.10.2025

DPS.SA.07.07.2025

BIURO RZECZNIKA PRAW OBYWATELSKICH	
WPL.	2025 -10- 29
ZAL.	NR

Biuro Rzecznika Praw Obywatelskich

Krajowy Mechanizm Tortur

al. Solidarności 77

00-090 Warszawa

W odpowiedzi na pismo KMP.574.8.2024.SK z dnia 16.05.2025 r. (DPS otrzymał 16.10.2025 r.) informujemy:

Zgodnie z dokumentacją zgromadzoną w DPS i wiedzą dotyczącą przedłużającego się wykonywania postanowienia Sądu o umieszczeniu w szpitalu psychiatrycznym [REDAKTOR] ur. [REDAKTOR] – bez zgody, poniżej przedstawiam działania zmierzające do umieszczenia mieszkańca w szpitalu psychiatrycznym :

1. **20.07.2023 r.** – DPS złożył wniosek o leczenie w szpitalu psychiatrycznym – bez zgody [REDAKTOR] urodzonego [REDAKTOR] r. do Sądu Rejonowego III Wydział Rodzinny i Nieletnich w Ostrołęce.
2. **22.08.2023 r.** – badanie psychiatryczne mieszkańca zostało przeprowadzone przez specjalistę psychiatrę.
3. **7.11.2023 r.** – posiedzenie Sądu Rejonowego w Ostrołęce III Wydział Rodzinny i Nieletnich w sprawie z wniosku Dyrektora DPS z udziałem P. [REDAKTOR] o umieszczenie w szpitalu psychiatrycznym bez zgody.
4. **9.11.2023 r.** – postanowienie Sądu Rejonowego III Wydział Rodzinny i Nieletnich w Ostrołęce o umieszczenie w szpitalu psychiatrycznym [REDAKTOR] ur. [REDAKTOR] bez zgody.

5. **7.12.2023 r.** – apelacja od postanowienia Sądu Rejonowego Wydział III Wydział Rodzinny i Nieletnich z dnia 09.11.2023 r. wniesiona przez pełnomocnika [REDAKTOWANE] do Sądu Okręgowego w Ostrołęce I Wydział Cywilny. (doręczono do DPS 11.01.2024r.)
6. **31.01.2024 r.** -postanowienie Sądu Okręgowego I Wydział Cywilny o pominięciu wniosku dowodowego z pkt. III apelacji jako zmierzający wyłącznie do przedłużenia postępowania. (doręczono do DPS 15.02.2024 r.)
7. **20.03.2025 r.** – opinia prawna o niestwierdzeniu podstaw do wniesienia skargi kasacyjnej od postanowienia Sądu Okręgowego w Ostrołęce z dnia 31.01.2024 r. – doręzonego pełnomocnikowi w dniu 18.03,2024r. (doręczono do DPS 29.03.2024 r.)
8. **31.05.2024 r.** -Sąd Rejonowy w Ostrołęce III Wydział Rodzinny i Nieletnich przesyła odpis prawomocnego postanowienia z dnia 9 listopada 2023 r. o umieszczeniu [REDAKTOWANE], ur. [REDAKTOWANE] r. w szpitalu psychiatrycznym bez zgody do Marszałka Województwa Mazowieckiego (do wiadomości Dyrektor DPS). (doręczono do DPS 5.06.2024 r.)
9. **6.06.2024 r.** – prośba od Urzędu Marszałkowskiego Województwa Mazowieckiego w Warszawie Departament Zdrowia i Polityki Społecznej skierowana do DPS o pomoc w realizacji postanowienia.

Od tego czasu tj. 06.06.2024 r. DPS utrzymywał stały kontakt z Oddziałem Psychiatrycznym Mazowieckiego Szpitala Specjalistycznego w Ostrołęce w celu ustalenia miejsca do odbycia leczenia przez naszego mieszkańca [REDAKTOWANE]. Z powodu braku miejsc okres oczekiwania przedłużył się do 31.07.2024 r.

W okresie oczekiwania na umieszczenie w szpitalu Pan [REDAKTOWANE] był drażliwy, dysforyczny, napastliwy słownie w stosunku do mieszkańców i pracowników. Odmawiał przyjmowania leków, wypowiadał treści urojeniowe oraz treści o charakterze seksualnym. W nocy nie spał, zachowywał się głośno, nie korygował swojego zachowania.

Mieszkaniec w tym czasie odbył cztery wizyty w Poradni Zdrowia Psychicznego MSS w Ostrołęce . Przez cały czas był pod wnikliwą opieką i nadzorem pracowników działu opiekuńczego i terapii.

Przedstawione powyżej informacje, zawarte w punktach 1-9 oparto na dokumentacji, która jest do wglądu w DPS.

Za-ca Dyrektora
ds. Opiekuńczo-terapeutycznych
mar Elżbieta Karwowska

Warszawa, 16-05-2025 r.

**BIURO
RZECZNIKA PRAW OBYWATELSKICH**

Krajowy Mechanizm Prewencji Tortur

KMP.574.8.2024.SK

Pani

SSR Barbara Adamczyk

Przewodnicząca

Wydziału III Rodzinnego i Nieletnich

Sądu Rejonowego w Ostrołęce

w.rodzinny@ostroleka.sr.gov.pl

████████████████████

Szanowna Pani Przewodnicząca,

w dniu 17 marca 2025 r. został do Sądu Rejonowego w Ostrołęce przekazany został raport Krajowego Mechanizmu Prewencji Tortur z wizytacji Mazowieckiego Szpitala Specjalistycznego w Ostrołęce. Podczas wizytacji ustalono, że na oddziale psychiatrycznym przebywa pacjent, który jest pensjonariuszem Domu Pomocy Społecznej w Ostrołęce, jednocześnie odbywając karę pozbawienia wolności w systemie dozoru elektronicznego.

Z jego dokumentacji wynikało, że w czasie pobytu w domu pomocy społecznej zaobserwowano pogorszenie się stanu zdrowia psychicznego **pana** ██████████
██████████ Miał odmawiać przyjmowania leków (lub przyjmować je wybiórczo), wypowiadać treści urojeniowe, prezentować agresję werbalną wobec pracowników, zakłócać ciszę nocną i spokój mieszkańców, być pobudzony seksualnie. Z dokumentacji wynikało również, że w przeszłości pacjent był wielokrotnie

hospitalizowany psychiatrycznie, m.in. w powodu zachowań agresywnych i autoagresywnych oraz wymagał leczenia psychiatrycznego w warunkach oddziału całodobowego.

W dniu 19 lipca 2023 r. Dyrektor DPS wystąpiła z wnioskiem o przymusowe umieszczenie pana [REDAKTOWANE] na oddziale psychiatrycznym. Następnie, w dniu 22 sierpnia 2023 r. odbyło się badanie psychiatryczne, a opinia wydana została 11 września 2023 r. Sąd wydał postanowienie 2 miesiące po sporządzeniu opinii sądowo-psychiatrycznej, zaś od dnia wydania postanowienia sądu (9 listopada 2023 r.) do przyjęcia pacjenta na oddział upłynęło ponad 8 miesięcy (31 lipca 2024 r.). Oznacza to, że od momentu złożenia wniosku do przyjęcia [REDAKTOWANE] do szpitala psychiatrycznego minął ponad rok.

Mając powyższe na uwadze, na podstawie art. 20 Protokołu fakultatywnego do Konwencji w sprawie zakazu stosowania **tortur** oraz innego okrutnego, niehumanitarnego lub poniżającego traktowania albo karania, przyjętego przez Zgromadzenie Ogólne Narodów Zjednoczonych w Nowym Jorku dnia 18 grudnia 2002 r.¹ oraz art. 17 pkt 1 ust. 2 ustawy z dnia 15 lipca 1987 r. o Rzeczniku Praw Obywatelskich² zwracam się z uprzejmą prośbą o informację o powodach długiego oczekiwania na rozstrzygnięcie w sprawie.

Jednocześnie uprzejmie proszę o udzielenie informacji ile postępowań, w odniesieniu do lat 2023-2024, zakończyło się wydaniem postanowienia o przyjęcie do szpitala psychiatrycznego bez zgody (z uwzględnieniem podziału na podstawie przyjęcia – art. 23 i 29 ustawy z dnia 19 sierpnia 1994 r. o ochronie zdrowia psychicznego³) oraz jaki był średni czas oczekiwania na wydanie postanowienia.

Z poważaniem

Katarzyna Kopystyńska

Zastępczyni Dyrektora Zespołu

/-wydano i podpisano elektronicznie/

¹ Dz. U. z 2007 r. Nr 30, poz. 192.

² Dz. U. z 2024 r., poz. 1264 ze zm.

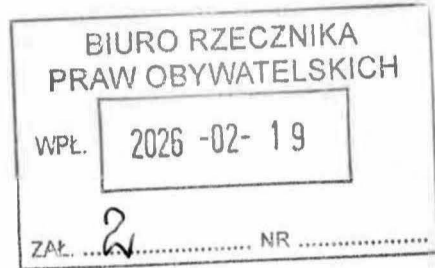
³ Dz. U. z 2024 r. poz. 917.

Ostrołęka, dnia 17 lutego 2026 r.

Sąd Rejonowy w Ostrołęce
III Wydział Rodzinny i Nieletnich
ul. Mazowiecka 3
07-410 Ostrołęka
tel. 029 765 44 80
fax (29) 765-44-89

RPW/12299/2026 P
Data:2026-02-19

Biuro Rzecznika Praw Obywatelskich
Krajowy Mechanizm Prewencji Tortur

Al.Solidarnosci 77
00-090 Warszawa

Sąd Rejonowy w Ostrołęce III Wydział Rodzinny i Nieletnich , w odpowiedzi na pismo KMP.574.8.2024.SK , uprzejmie przedstawiam pismo w sprawie [REDACTED] dot. [REDACTED]

Na zarządzenie Sędziego

kierownik sekretariatu [REDACTED]

"Niniejsze pismo nie wymaga podpisu na podstawie § 100a ust. 1-3 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 18 czerwca 2019 r. - Regulamin urzędowania sądów powszechnych jako właściwie zatwierdzone w sądowym systemie teleinformatycznym."

Dnia 12 lutego 2026 roku

Biuro
Rzecznika Spraw Obywatelskich
Krajowy Mechanizm Prewencji Tortur

KMP.574.8.2024.SK

W odpowiedzi na pismo KMP.574.8.2024.SK z dnia 16 maja 2025 roku uprzejmie wyjaśniam:

W sprawie dotyczącej Pana ██████████ (sygn. akt ██████████) od dnia wpłynięcia wniosku do Sądu (20 lipca 2023 roku) do dnia wydania orzeczenia przez Sąd I – wszej instancji minęły 3, 5 miesiąca (09 listopada 2023 roku). W międzyczasie Sąd musiał uzyskać opinię lekarza psychiatry w przedmiocie zasadności wniosku, zwrócić się do Okręgowej Rady Adwokackiej w Warszawie o wyznaczenie pełnomocnika urzędu dla uczestnika postępowania, wyznaczyć termin rozprawy z odpowiednim wyprzedzeniem, tak aby dotarła do zainteresowanych i aby mogli zapoznać się z wydaną w sprawie opinią biegłego lekarza psychiatry i ewentualnie się do niej ustosunkować, wnieść uwagi.

Postanowienia o dopuszczeniu dowodu z opinii biegłego lekarza psychiatry oraz ustanowieniu dla uczestnika postępowania pełnomocnika z urzędu zapadły w dniu 01 sierpnia 2023 roku.

Już w dniu 02 sierpnia 2023 roku akta sprawy przesłano biegłej celem wydania opinii w sprawie oraz zwrócono się do Okręgowej Rady Adwokackiej w Warszawie o wyznaczenie adwokata (pełnomocnika).

W dniu 12 września 2023 roku zwrócono akta do Sądu wraz z opinią biegłego.

Sprawa została niezwłocznie wyznaczona (na dzień 07 listopada 2023 roku), albowiem z adnotacji sekretarza sądowego wynika, iż sprawa "została rozpisana" w dniu 05 października 2023 roku.

W dniu 07 listopada 2023 roku odbyła się rozprawa. Sąd odroczył publikację orzeczenia do dnia 09 listopada 2023 roku.

W dniu 09 listopada 2023 roku zapadło orzeczenie o umieszczeniu uczestnika postępowania w szpitalu psychiatrycznym.

Wskutek wniesionej apelacji, w dniu 15 grudnia 2023 roku, akta sprawy zostały przesłane do Sądu Okręgowego w Ostrołęce.

Postanowieniem z dnia 31 stycznia 2024 roku, Sąd II – giej instancji apelację oddalił.

W aktach znajduje opinia prawna, pełnomocnika uczestnika postępowania, z dnia 26 marca 2024 roku, o niestwierdzeniu podstaw do wniesienia skargi kasacyjnej w przedmiotowej sprawie.

W dniu 16 maja 2024 roku akta sprawy zostały zwrócone do Sądu Rejonowego w Ostrołęce.

W dniu 31 maja 2024 roku prawomocny odpis postanowienia został przesłany do Marszałka Województwa Mazowieckiego, celem wykonania orzeczenia.

W dniu 01 sierpnia 2024 roku, Pan ██████████ został umieszczony na Oddziale Psychiatrycznym Mazowieckiego Szpitala Specjalistycznego w Ostrołęce

Bez wątpienia upływ czasu od dnia złożenia wniosku do czasu umieszczenia Pana ██████████ w szpitalu psychiatrycznym był dość długi. Mając jednakże na uwadze wszystkie wyżej opisane czynności, szybsze sfinalizowanie wniosku nie było możliwe. Działania sądów obu instancji były szybkie i sprawne. Sprawy z zakresu ustawy o ochronie zdrowia psychicznego zawsze są traktowane priorytetowo. Nadto nadmieniam, iż w czasie toczącej się sprawy uczestnik postępowania był mieszkańcem Domu Pomocy Społecznej w Ostrołęce, gdzie miał zagwarantowane odpowiednie warunki bytowe (mieszkaniowe) oraz wszelką pomoc, w tym medyczną.

Jednocześnie wskazuję, że w latach 2023 - 2024 do III Wydziału Rodzinnego i Nieletnich Sądu Rejonowego w Ostrołęce wpłynęło:

- 96 spraw o umieszczenie w szpitalu psychiatrycznym bez zgody osoby chorej (art. 23 ustawy z dnia 19 sierpnia 1994 rok o ochronie zdrowia psychicznego; symbol 236), z czego 64 sprawy zakończyły się wydaniem postanowienia o przyjęcie do szpitala psychiatrycznego bez zgody, w tym 2 sprawy trwały miesiąc, 5 spraw - dwa miesiące, 11 spraw - trzy miesiące, 15 spraw - cztery miesiące, 11 spraw - pięć miesięcy, 5 spraw - sześć miesięcy, 4 sprawy - siedem miesięcy, 5 spraw - osiem miesięcy, 2 sprawy - dziewięć miesięcy, 1 sprawa - dziesięć miesięcy, 2 sprawy - dwanaście miesięcy, 1 sprawa - czternaście miesięcy;
- 45 spraw o umieszczenie w szpitalu psychiatrycznym bez zgody osoby chorej na wniosek (art. 23 ustawy z dnia 19 sierpnia 1994 rok o ochronie zdrowia psychicznego; symbol 238), z czego 11 zakończyło się wydaniem postanowienia o przyjęcie do szpitala psychiatrycznego bez zgody, w tym 1 sprawa trwała dwa miesiące, 1 sprawa - trzy miesiące, 3 sprawy - cztery miesiące, 1 sprawa - pięć miesięcy, 2 sprawy - siedem miesięcy, 1 sprawa - dziewięć miesięcy, 1 sprawa - dziesięć miesięcy, 1 sprawa - 16 miesięcy.

PRZEWODNICZĄC
III Wydział Rodzinny i Nieletni
Sądu Rejonowego w Ostrołęce

mgr Barbara Adameczyk